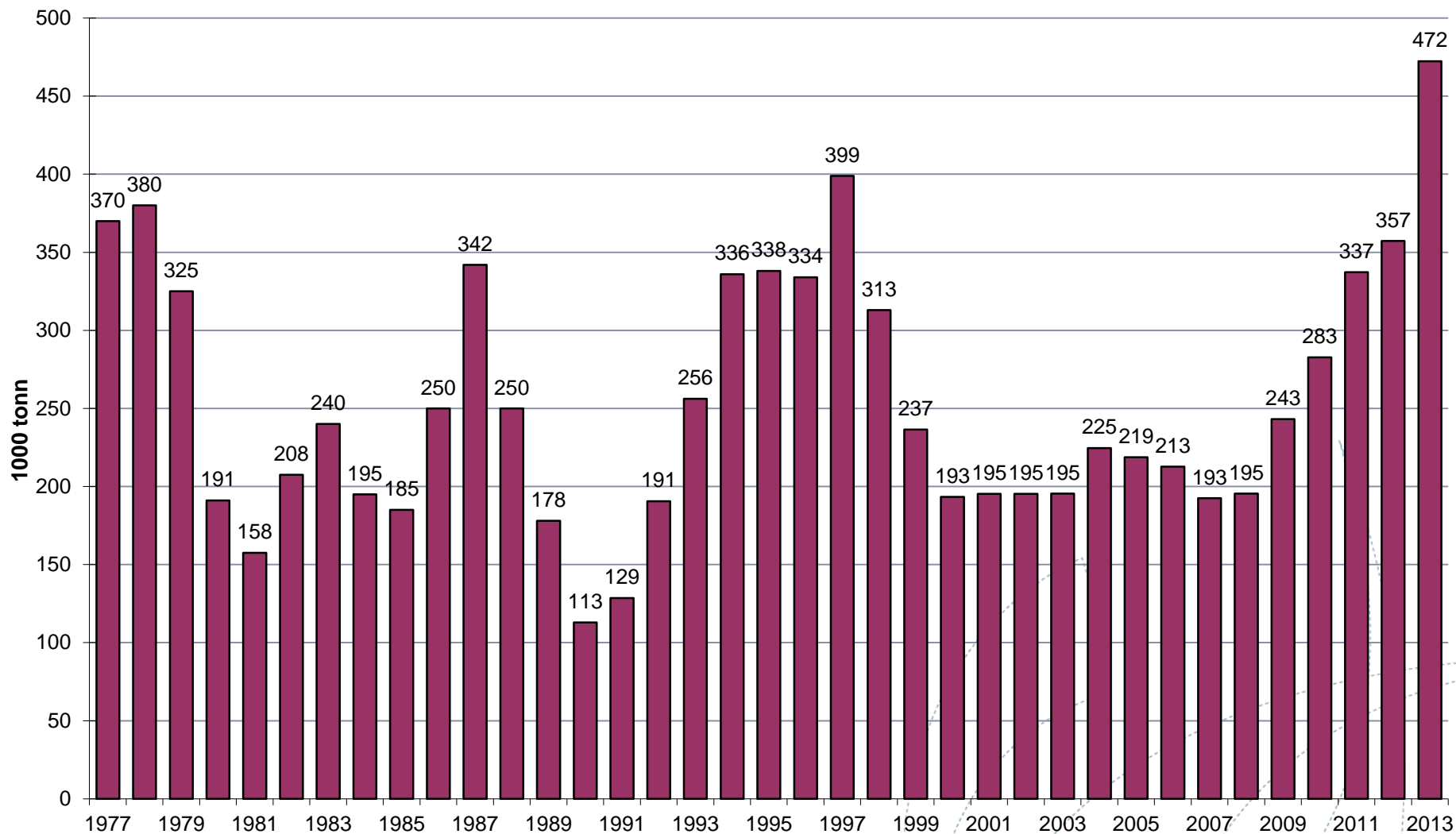

Konsekvenser av store kvoteøkninger

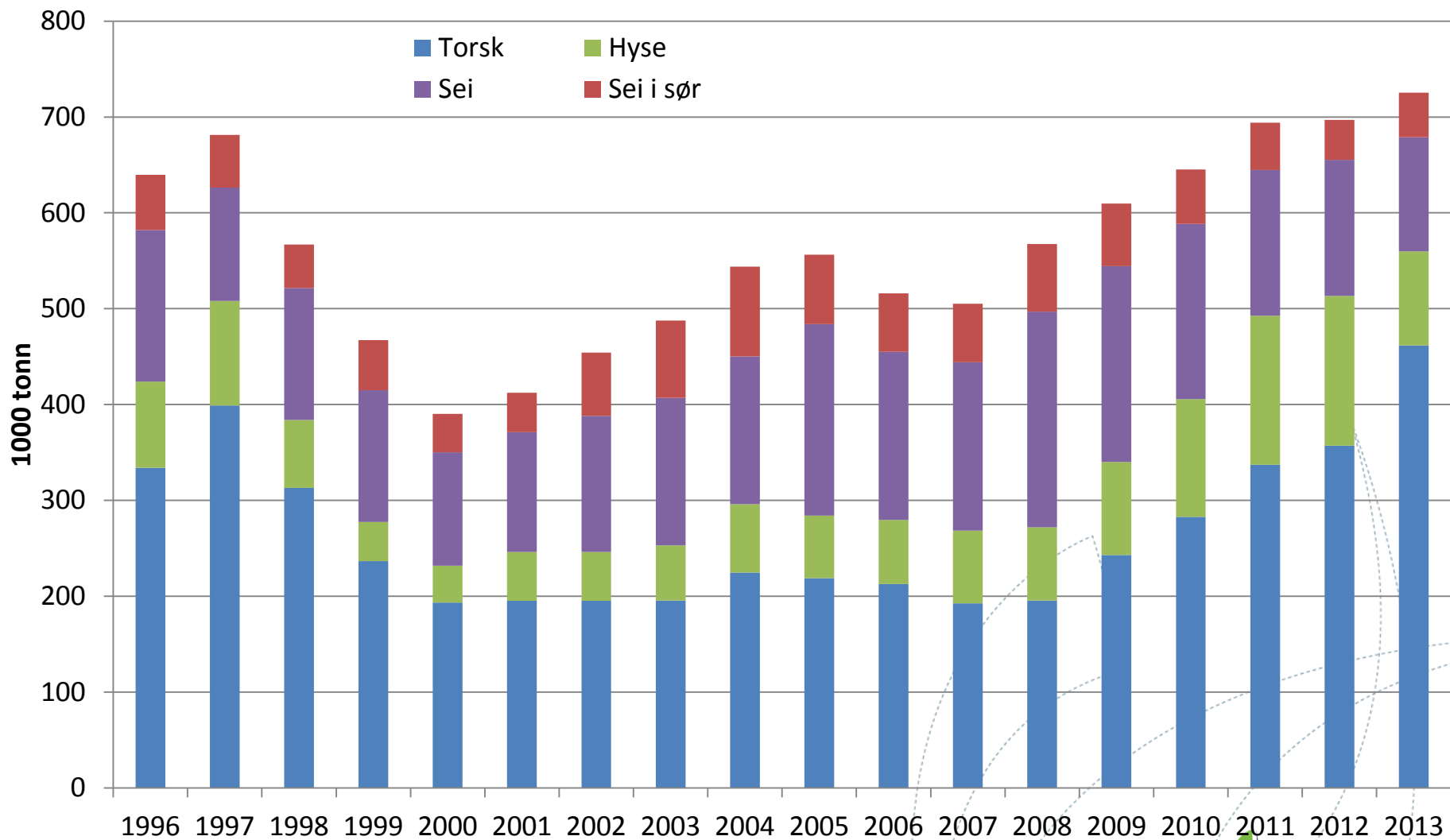
Konsekvenser av store kvoteøkninger

- Forvaltningsregelen for NA torsk slår fast at man *i tillegg til hensynet til torskebestanden* skal:
 - bidra til stabilitet og forutsigbarhet for næringen, gjennom:
 - fiskedødelighet på føre-var-nivå i treårsperioder, og
 - kvotene skal ikke variere mer enn +/- 10 prosent fra år til år
- Justert i 2009, for å *ta høyde for perioder med sterk vekst og oppskrivning av bestanden*
- I «Markedsbasert høsting» var en av konklusjonene at man burde
 - Stabilisere fangstuttak for å øke inntjening
 - Unngå unødvendig kapasitetsoppbygging

Norsk torskekvote – 1977-2013

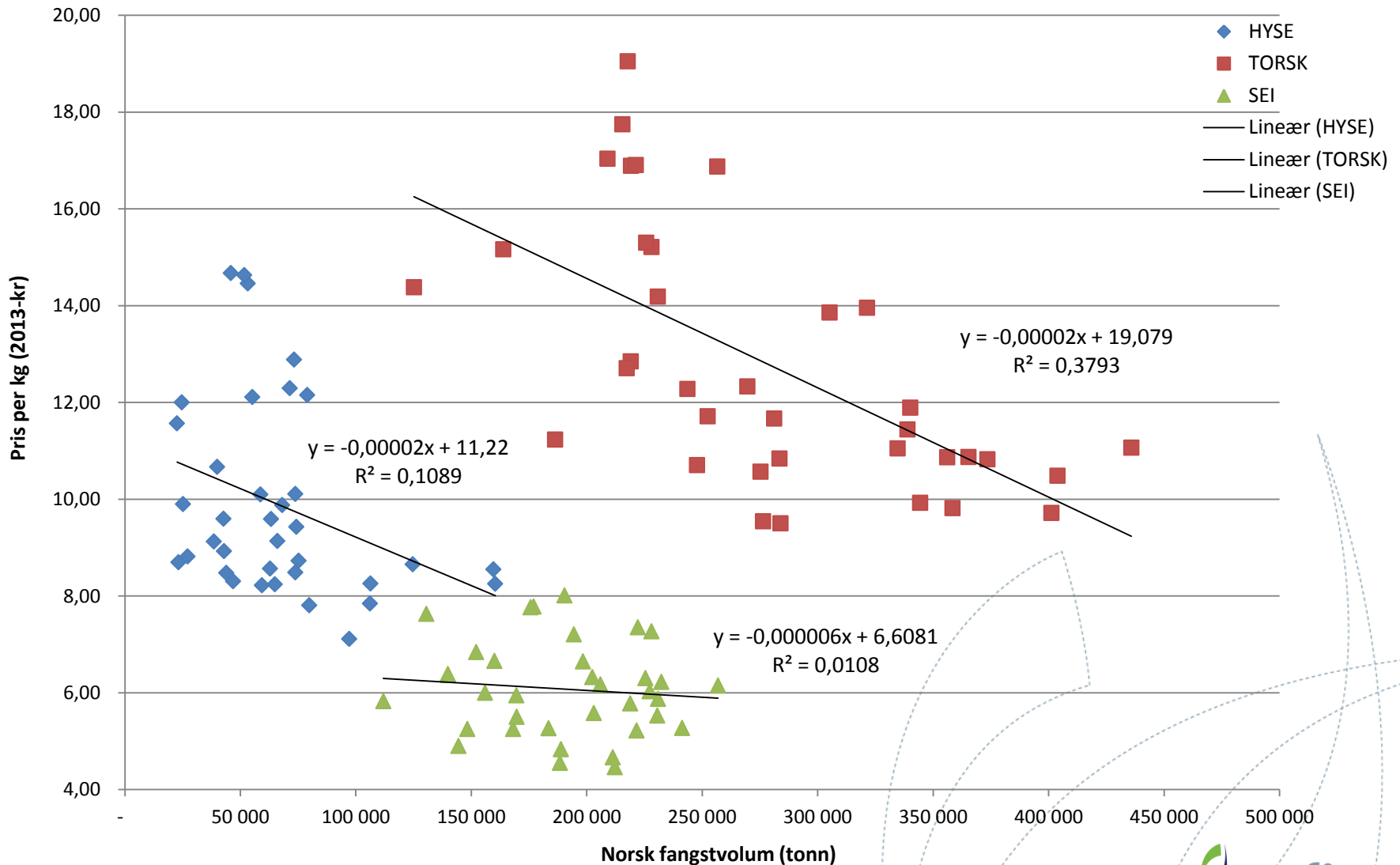
Torsk, hyse og sei

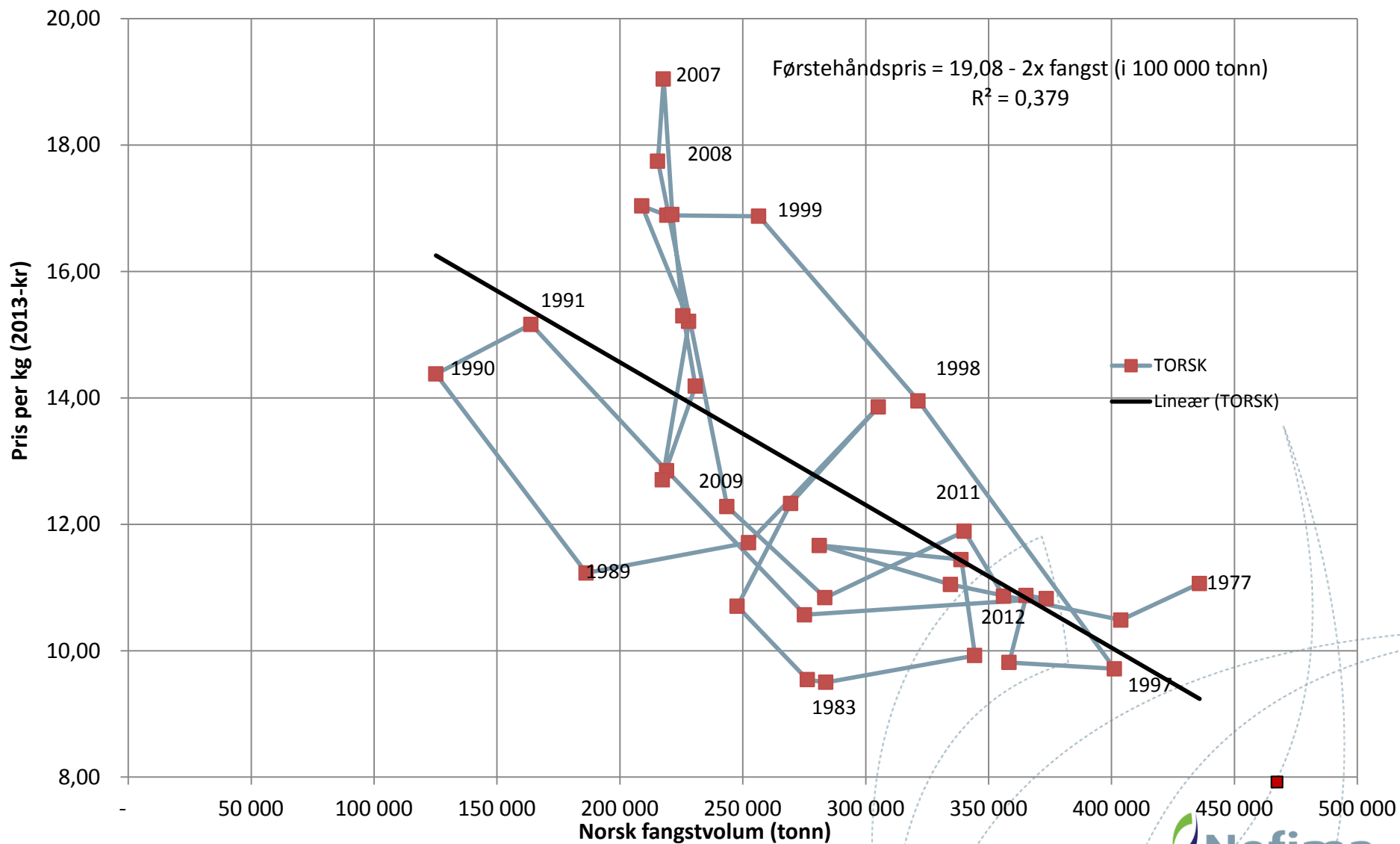
Hvilke problemstillinger reises av svingende kvoter?

- Pris – både på første hånd og i markedet
 - Stor betydning for torsk
 - Eksportpris(-indeksen) redusert med 25 % med ICES-anbefaling
 - Ytterligere 5 % ned da kvota ble satt
 - Minsteprisen ned med 32 % fra året før i des 2012 (>2,5 kg)
- Markedspleie
 - Mange marked er volumsensitive og kan ikke uten videre absorbere store økninger i kvanta
 - Fangsttoppen realiseres på vinteren med ekstra kvantum, et spørsmål om fiskeindustrien kan bearbeide alt innen kort tid
 - Kvalitet
 - Det tar tid å penetrere nye marked

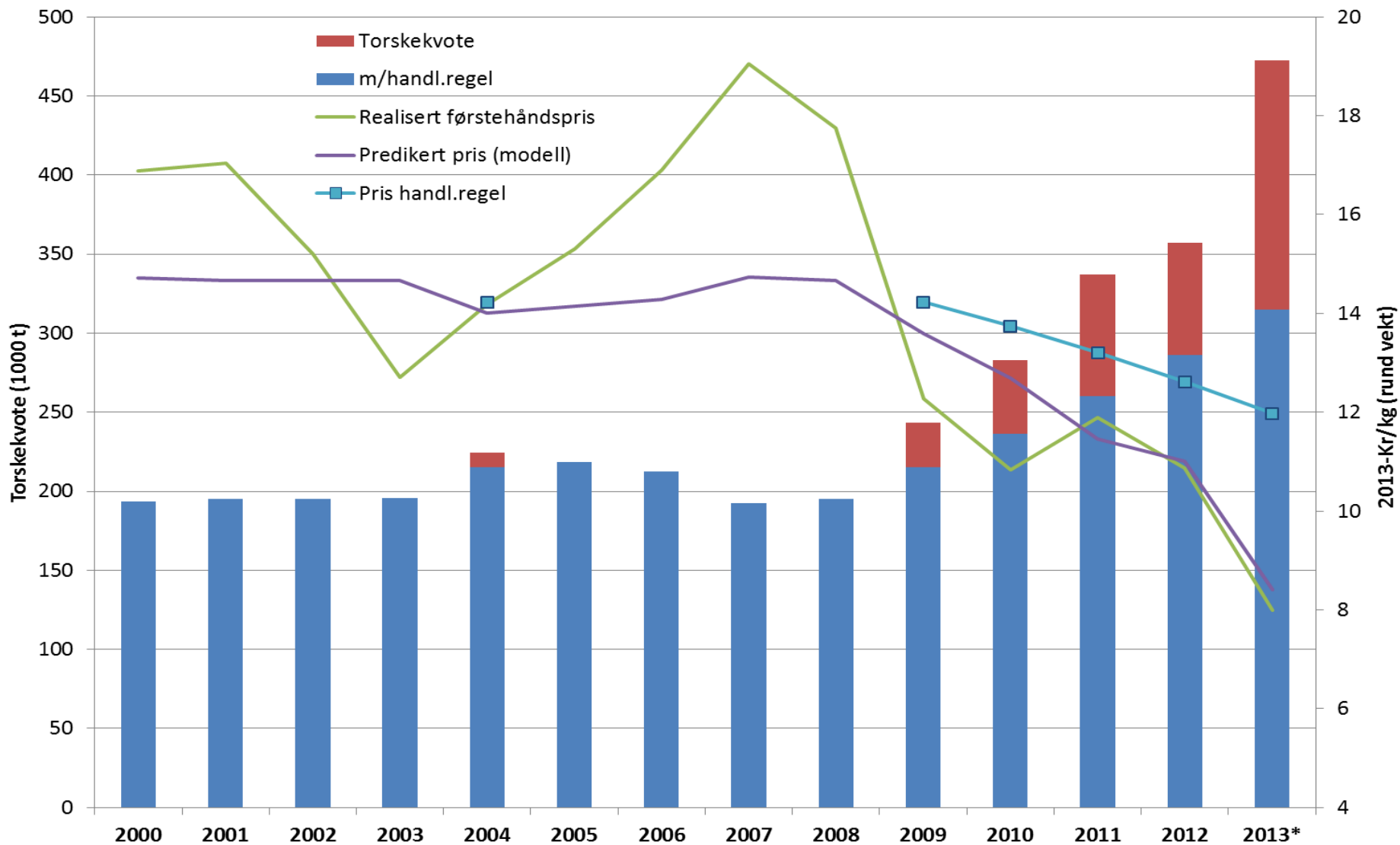
Førstehåndspris og fangstkvantum

Torsk – 1977-2012

Predikert pris med fulgt handlingsregel (+/- 10 %)

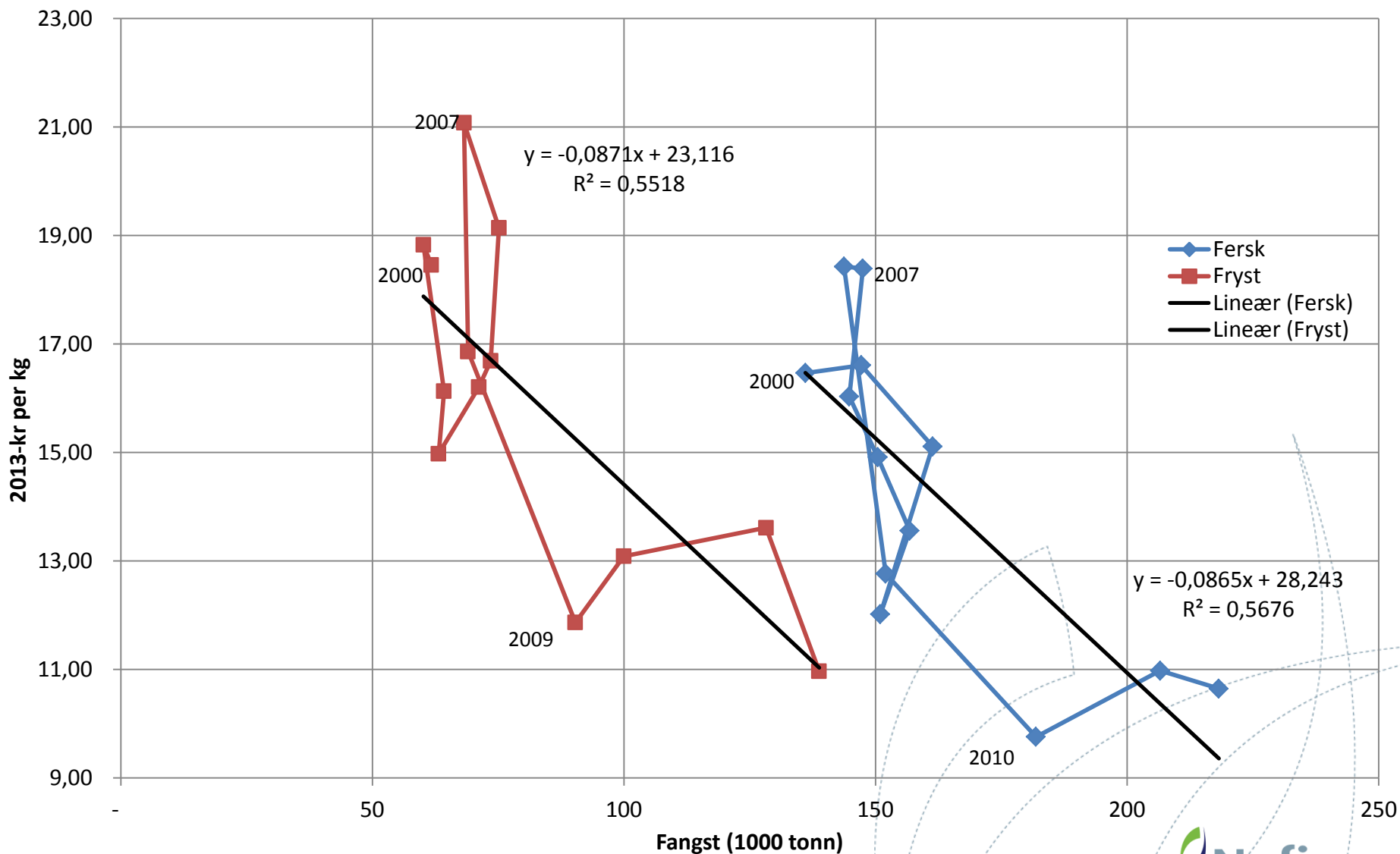
Verdi av torskekvota 2009 – 2013

- en skrivebordsøvelse

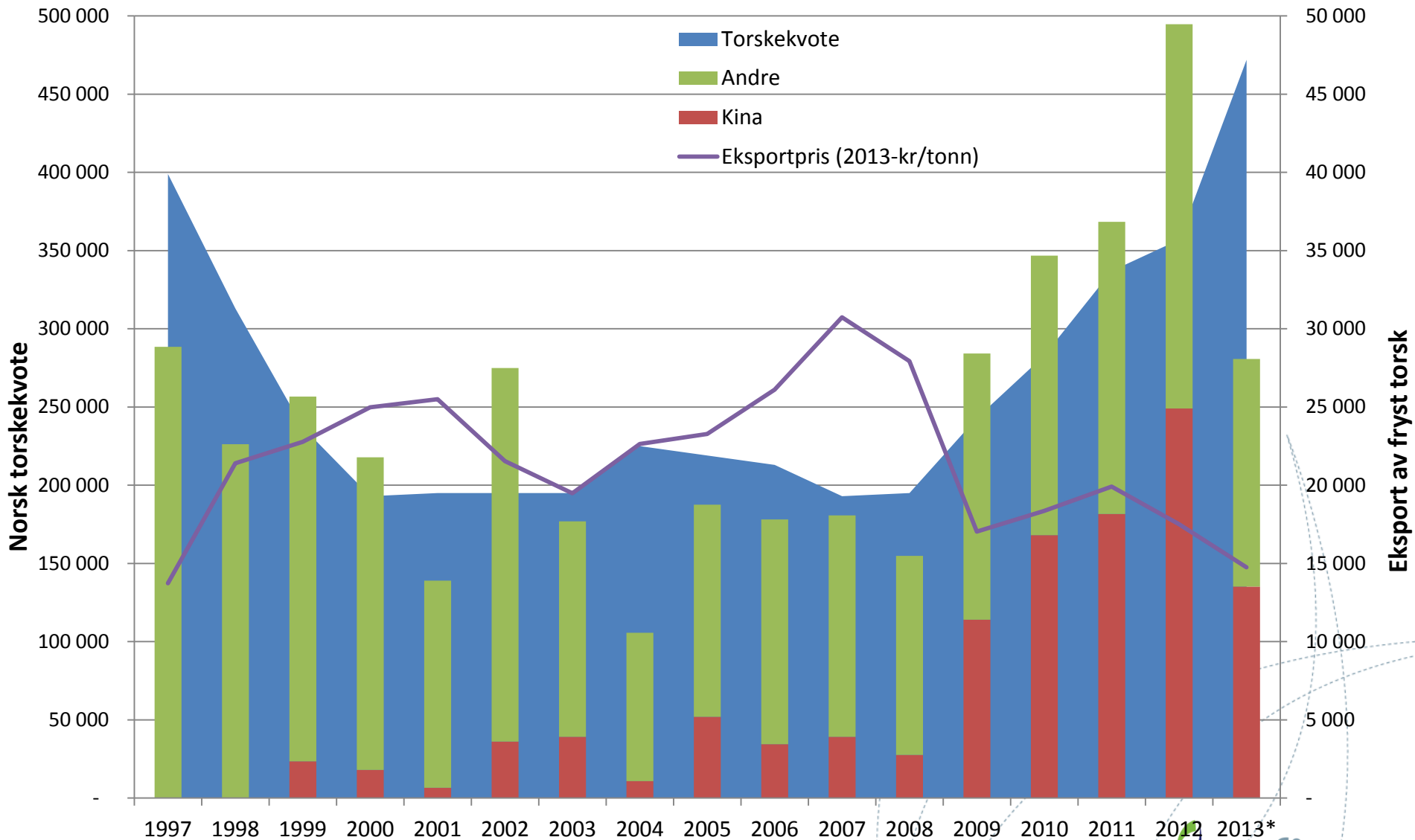
	2009	2010	2011	2012	2013*
Kvota (1 000 tonn)	243,1	282,7	337,3	357,2	472,3
Førstehåndspris	Kr 12,28	Kr 10,84	Kr 11,89	Kr 10,86	Kr 7,99*
Kvota m/handlingsregel	214,9	236,4	260,1	286,1	314,7
<i>Pris (fra modellen)</i>	<i>Kr 14,23</i>	<i>Kr 13,74</i>	<i>Kr 13,21</i>	<i>Kr 12,62</i>	<i>Kr 11,97</i>
<i>Totalverdi (mNOK)</i>	<i>2 823</i>	<i>2 971</i>	<i>3 959</i>	<i>3 817</i>	<i>3 566</i>
Totalverdi modell	3 058	3 249	3 435	3 610	3 768
- verdiforskjell	235	278	- 524	- 207	202
					$\Sigma = -16$

- Om modellen er tilnærmet riktig så ville ei samla kvota på 77 prosent av den reelle i perioden generert en førstehåndsverdi på om lag samme nivå

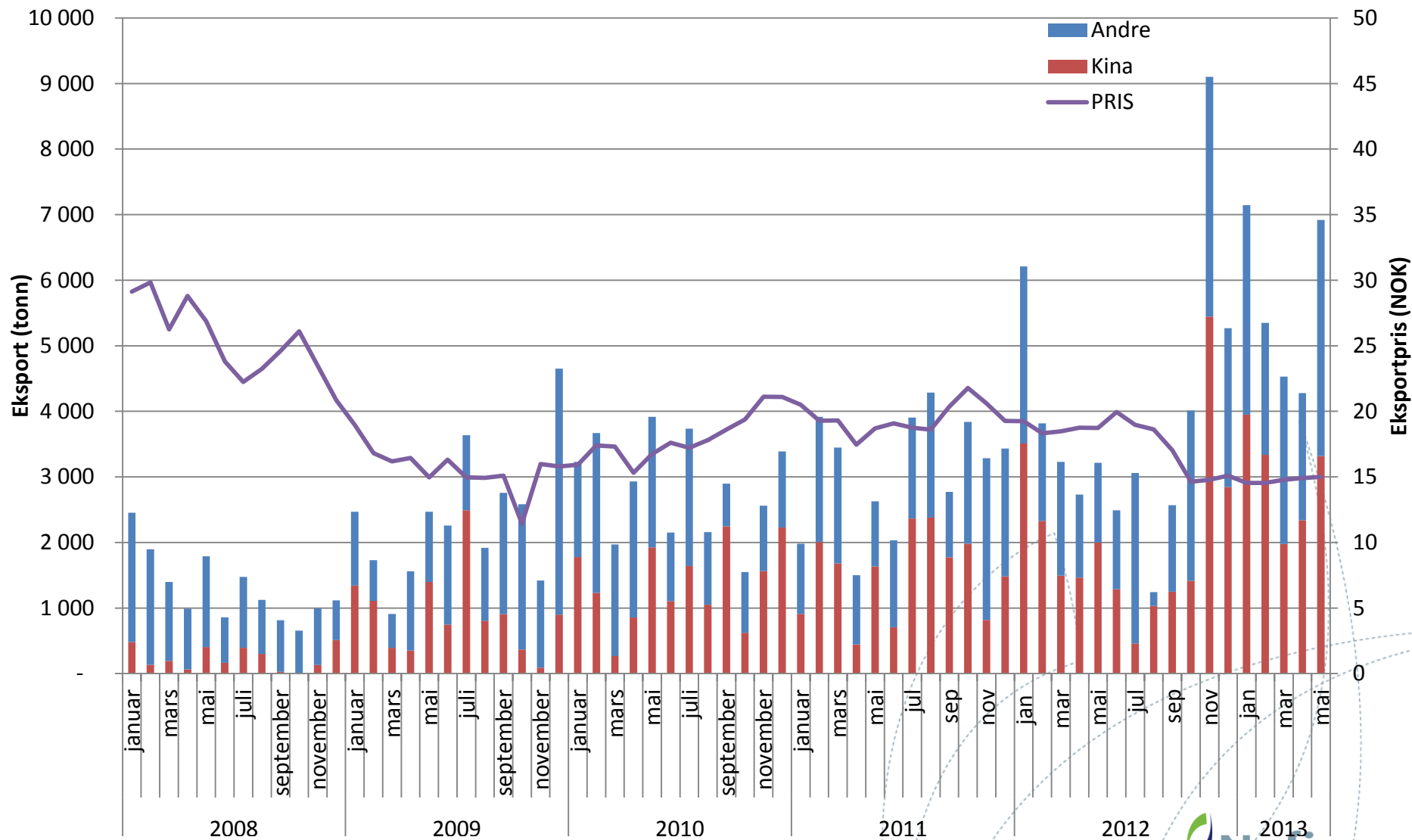
Fersk og fryst torsk; 2001–2012

Eksport av fryst torsk (til Kina)

Eksport av fryst torsk (forts.)

Hva er utfordringa?

- Fiskeriminister Gregussen, på Vannøya 17/8 -2001:

«Hva skjer med fisken som rundfryses ombord? Eksporterer den for videre bearbeiding i EU eller benyttes den til konvensjonell produksjon i Norge? Begge valg kan være problematiske. Ikke ønskelig at Norge eksporterer ubearbeidet fisk til produksjon i andre land (i verste fall til salt- og klippfisk i Portugal). Også problematisk dersom råstoff som tradisjonelt har gått til filet brukes til salt- og klippfisk her hjemme. Produseres det for mye av et produkt i forhold til hva markedet etterspør så vil prisene falle. Det er viktig for konvensjonell sektor at deler av råstoffet går til filetproduksjon fordi det gir bedre markedsrom for salt- og klippfisk. Når vi ønsker sysselsetting og høy verdiskaping basert på våre fiskeressurser er det av avgjørende betydning at vi har et størst mulig produktspekter å velge mellom. Uten en oppegående filetindustri kan det for eksempel bli vanskelig å finne en alternativ anvendelse av hysa. I dag blir ca. 70 % av hysa filetert»

«Jo mer vi fryser fisken, desto større internasjonal konkurranse møter vi i markedene»

Hvordan gripe an?

- Det overordna målet er en bærekraftig høsting
 - Økonomiske faktorer kan ikke overprøve de biologiske
- Men gitt at ressursituasjonen og bestandsestimatene var stabile
 - Ville bedre rom for markedspleie gitt tilgang til marked med større betalingsvilje?
 - Gjort markedene i stand til å absorbere mer bearbeidete produkter, og løftet noe ut fra bulk-/«commodity»-markedene, uten påfølgende prisnedgang?
- Og er det mulig å si noe om kostnaden en større bestand medfører (fare for kannibalisme og større beitepress på andre arter)?